

POSTANOWIENIE

Dnia 11 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski

w sprawie z powództwa Z. Ż. i D. Ż.

przeciwko J. S.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 11 września 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powodów

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 12 marca 2019 r., sygn. akt [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2. zasądza od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kwotę
8.100 (osiem tysięcy sto) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 12 marca 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) zmienił wyrok Sądu Okręgowego w P. z 21 grudnia 2017 r. w ten sposób, że powództwo oddalił, obciążając w całości powodów kosztami postępowania. Nadto Sąd II instancji oddalił apelację powodów, rozstrzygając o kosztach postępowania apelacyjnego stosownie do jego wyników.

Powodowie wnieśli o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując na występowanie dwóch następująco sformułowanych istotnych zagadnień prawnych: „Czy bezwzględna nieważność umowy przyrzeczonej, którą strony umowy przedwstępnej zobowiązały się w jej wykonaniu zawrzeć, skutkuje

nieważnością umowy przedwstępnej jako sprzecznej z ustawą lub zawartą w celu jej obejścia (art. 58 § 1 k.c.), ewentualnie jako sprzecznej z zasadami współżycia społecznego (art. 58 § 2 k.c.)?” oraz „Czy zgoda drugiego małżonka, o której mowa w art. 37 § 1 KRO, jest potrzebna także do zawarcia przedwstępnej umowy sprzedaży nieruchomości, inaczej rzecz ujmując czy przedwstępna umowa sprzedaży jest czynnością prowadzącą do odpłatnego nabycia nieruchomości w rozumieniu art. 37 KRO?”. Nadto zdaniem powodów skarga jest oczywiście uzasadniona z uwagi na zachodzącą w sprawie nieważność postępowania przed Sądem Apelacyjnym z powodu nieprzeprowadzenia losowania składu sędziowskiego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniosł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, wyrażającym się w szczególności w konieczności zapewnienia jednolitej wykładni i jednolitego stosowania prawa.

Wbrew zawartym w skardze kasacyjnej wywodom nie było podstaw do przyjęcia, aby w niniejszej sprawie występowały zagadnienia prawne sformułowane przez skarżących. Jak wynika z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego, o wystąpieniu zagadnienia prawnego w sprawie może być mowa dopiero wówczas, gdy jego rozstrzygnięcie może mieć wpływ na wynik konkretnej sprawy w ustalonym stanie faktycznym (por. post. SN z 18 września 2012 r., II CSK 180/12;

z 25 lutego 2008 r., I UK 339/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243).

W kontekście pierwszego z powołanych zagadnień prawnych należy wskazać, że dowolny charakter ma przyjęte przez skarżących założenie, jakoby elementy istotne umowy przyrzeczonej były określone w umowie przedwstępnej w taki sposób, że musiałoby to skutkować nieważnością umowy przyrzeczonej w razie jej zawarcia. Do wniosku takiego nie prowadzi inkryminowany przez skarżących brak ekwiwalentności świadczeń, gdyż w prawie cywilnym dozwolone jest zarówno zawieranie umów darowizny, jak i umów częściowo odpłatnych (*negotium mixtum cum donatione*), a do wyeliminowania wymuszonego na stronie braku ekwiwalentności istnieją szczególne mechanizmy prawne (por. art. 388 k.c.). Co więcej, brak znaczenia przedstawionej przez powodów kwestii dla rozstrzygnięcia sprawy wynika również z faktu, że roszczenie, co do którego skarżący poddali się egzekucji, nie wynika z umowy przedwstępnej, ale z przyjętego dobrowolnie zobowiązania do rozliczenia się z otrzymanej zaliczki, wobec upadku tej umowy.

W odniesieniu do drugiego ze sformułowanych zagadnień powodowie także nie wykazali, aby jego rozstrzygnięcie miało wpływ na wynik niniejszego postępowania. Z wiążących Sąd Najwyższy ustaleń nie wynika, że przedwstępna umowa sprzedaży skutkować miała odpłatnym nabyciem nieruchomości do majątku wspólnego pozwanego, co tylko wówczas mogłoby mieć znaczenie dla oceny konieczności uzyskania zgody małżonka potrzebnej do dokonania czynności prawnej prowadzącej do odpłatnego nabycia nieruchomości (art. 37 § 1 pkt 1 k.r.o.). Ponownie podnieść należy również, że roszczenie, co do którego skarżący poddali się egzekucji, nie wynika bezpośrednio z umowy przedwstępnej.

Bezzasadne są twierdzenia skarżących na oczywistą zasadność skargi wiążaną przez nich z występującą przed Sądem Apelacyjnym nieważnością postępowania. Wbrew tym twierdzeniom, w sprawie prowadzonej przed Sądem Apelacyjnym w (...) dokonano losowania sędziego referenta, w ramach którego sprawa została przydzielona w dniu 21 maja 2018 r. sędzi M.M-T. (k. 1752, t. IX). Brak podstaw do przyjęcia, że obowiązek losowania dotyczył również pozostałych

członków składu sędziowskiego. Stosownie do treści § 2 ust. 5 i 6 rozporządzenia z dnia 28 grudnia 2017 r. zmieniającego rozporządzenie - Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2481), od dnia 9 kwietnia 2018 r. przepisy § 43 rozporządzenia w brzmieniu nadanym § 1 pkt 8 rozporządzenia zmieniającego stosowało się do przydziału przez narzędzie informatyczne spraw referentom apelacji, zaś w okresie od 9 kwietnia 2018 r. do 31 stycznia 2019 r. do wyznaczania pozostałych członków składu sądu, będących sędziami, zastosowanie znajdowały przepisy dotychczasowe. Przepisy nakazujące wyznaczanie w drodze losowania we wszystkich sprawach pozostałych członków składu sądu, w tym sędziów dodatkowych, weszły w życie dopiero dnia 1 lutego 2019 r., natomiast, jak wynika z ustaleń dokonanych przez Sąd Najwyższy, pozostali członkowie składu na dzień 28 lutego 2019 r. zostali wyznaczeni 6 stycznia 2019 r.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 105 § 2 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. Kwota zwrotu kosztów równa jest wynagrodzeniu adwokata wynikającemu z § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

jw